

رضا الفت نسب سخنگوی اتحادیه کشوری کسب و کارهای مجازی هم یکی از اقدامات خوب دولت در این حوزه را تشکیل اتحادیه‌ای ویژه برای کسب و کارهای مجازی و آنلاین دانست و افزود: با این اتفاق، عملاً کسب و کارهای اینترنتی به رسمیت شناخته شدند.

وی ادامه داد: سال‌هاست که نهادهای مختلف، واحدهای صنفی اقلاّین و... عملاً فضایی در اختیار کسب و کارهای مجازی قرار نمی‌دادند و همیشه نسبت به این مدل از کسب و کار جبهه می‌گرفتند. به‌گفته الفت نسب، خوشبختانه دولت در این دوره جسارت لازم را به خرج داد و تصمیم به ایجاد اتحادیه کسب و کارهای مجازی گرفت.

سخنگوی اتحادیه کشوری کسب و کارهای مجازی افزود: در طول این چند سال چراغ استارت‌آپ‌ها و کسب و کار مجازی در هیأت دولت روشن شده و تاکنون افرادی همچون حمید فتاحی مدیرعامل شرکت زیرساخت و همچنین محمد جواد آذری جهرمی وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات برای بهبود فضای فعالیت استارت‌آپ‌ها

و کسب و کارهای مجازی تلاش بسیاری داشته‌اند. هرچند هنوز این چراغ سوی کمی دارد ولی به‌هرحال چند سالی است که این اتحادیه راه افتاده و به ما کمک شایان توجهی کرده است.

وی همچنین فراگیری دسترسی مردم به اینترنت را یکی دیگر از اقدامات مناسب دولت عنوان کرد و گفت: از لحاظ زیرساختی

لزم کاهش سختگیری‌ها در واردات کالا

مهدی میرمهدی رئیس اتحادیه صنف رایانه‌ای تهران نیز گفت: در رابطه با ورود کالای رایانه‌ای به کشور مشکلات

زیادی وجود دارد و من معتقدم که دولت باید در این زمینه کمک کند تا این کالاها از مبادی رسمی راحت‌تر وارد کشور شوند.

وی همچنین یادآور شد: در زمینه ثبت سفارش‌ها با مشکلات متعددی مواجه هستیم و از مسئولان این بخش می‌خواهیم تا اجازه واردات کالاهای مصرفی را که به‌صورت قطعه تولید می‌شوند نیز به ما بدهند تا به این ترتیب بخشی از دغدغه‌های صنف رایانه‌ای تهران حل شود. میرمهدی با ذکر مثالی توضیح داد که به‌عنوان مثال اگر ۱۳ قلم کالای مورد نیاز برای مونتاژ یک کامپیوتر خانگی وارد کشور نشود عملاً امکان تولید این کالا وجود ندارد که خود تبعات زیادی خواهد داشت بنابراین معتقدم که باید اجازه دهند تا کالا به راحتی وارد کشور شود.

وی یادآور شد: این در حالی است که سختگیری‌های زیاد در این عرصه موجب شده است تا کالاهای مورد نیاز به‌صورت غیررسمی و قاچاق وارد کشور شوند که این موضوع خود دردرسهای دیگری را ایجاد

تسهیل صدور مجوز بازی‌های رایانه‌ای

عماد رحمانی فعال بازی‌های رایانه‌ای نیز با بیان اینکه یکی از مهم‌ترین اقدام‌های مثبت دولت در حوزه

بازی‌های رایانه‌ای انسجام دادن به بخش حقوقی بوده است، گفت: پیش از این بخش حقوقی هیچ نظمی نداشت و این در حالی است که بنیاد بازی‌های رایانه‌ای موفق شد این بخش را به خوبی سر و سامان دهد و همین موضوع باعث شد که تا حد زیادی مشکلات ما برطرف شود.

وی با اشاره به اینکه دولت در زمینه قانونگذاری کار خود را در بخش بازی‌های رایانه‌ای به درستی انجام داده است، افزود: حالا دیگر بخش صدور مجوزها نیز تسهیل شده و با شیوه بهتری در حال انجام است به‌همین دلیل هم فعالان حوزه بازی‌های رایانه‌ای می‌توانند مجوزهای لازم را برای طراحی و ساخت و انتشار بازی‌های خود بدون دردسر و در مدت زمان کمتری دریافت کنند که خود قابل تقدیر است.

اما این فعال بازی‌های رایانه‌ای انتقاداتی را نیز متوجه دولت در این حوزه می‌داند و معتقد است که بخش حمایت از فعالان بازی‌های رایانه‌ای به درستی انجام نشده است بنابراین تولید محصول بازی در زمینه کامپیوترهای خانگی خیلی ضعیف‌تر از قبل شده است. وی اعتقاد دارد که اگر هم تاکنون در این بخش محصولاتی تولید شده است در واقع شرکت‌ها به‌صورت مستقل و شخصاً در این زمینه اقدام کرده‌اند به همین دلیل هم باید در مدت باقی

بهداشت و نظافت مراکز درمانی

کرده و مطمئناً در آینده هم بر مشکلات صنف ما خواهد افزود. وی ضمن اینکه از سازمان گمرک خواست تا کالاهای مربوط به صنف رایانه‌ای تهران را هرچه سریع‌تر ترخیص کنند، گفت: مشکل ما تنها به این موضوع ختم نمی‌شود و بخش استاندارد نیز هزینه‌های ما را ۵ برابر کرده است به طوری که پیش از این برای تأیید استاندارد یک دستگاه که قیمتی معادل دو میلیون تومان داشت، ۸۰۰ هزار تومان دریافت می‌کردند ولی اکنون شاهد یک جهش قیمتی بزرگ هستیم و گاه این مبلغ برای برخی لوازم خاص حتی به ۶ میلیون تومان هم رسیده است.

میرمهدی یادآور شد: این مبلغ تنها از جیب مصرف‌کننده می‌رود چون این مبلغ اضافی را به هر حال واردکننده روی قیمت کالا می‌کشد و سپس در بازار ارائه می‌کند و مصرف‌کننده‌ای هم که به این کالا نیاز دارد با هر قیمتی مجبور به خرید می‌شود. وی در قالب یک پیشنهاد گفت: در صورتی که این دستگاه‌های وارداتی استانداردهای لازم از اروپا و آمریکا را دارند دیگر چه نیازی است که تأیید استاندارد داخلی هم به آن اضافه شود؟ من معتقدم که این بخش را می‌توان حذف کرد تا کاربران هم راحت‌تر و با بهای پایین‌تر بتوانند به کالای مورد نیاز خود دسترسی پیدا کنند.

یک اتفاق خوب برای کسب و کارهای اینترنتی

ازجمله حوزه دسترسی مردم به اینترنت کارهای خوبی انجام شده و حتی می‌توان گفت که حالا دیگر اینترنت تقریباً فراگیر شده است هرچند هنوز هم مناطق محرومی در کشور وجود دارند که همچنان به اینترنت دسترسی ندارند.

الفت نسب افزود: دولت سعی دارد در همه زمینه‌ها اقدامات مؤثری انجام دهد ولی متأسفانه گاه وجود نهادهای موازی در خود بدنه دولت یا عدم اطلاع‌رسانی و همکاری و هماهنگی در بدنه دولت باعث می‌شود که کارها نتیجه درستی نداشته باشد. سخنگوی اتحادیه کشوری کسب و کارهای مجازی، موضوع مالیات کسب و کارهای مجازی را یکی از دغدغه‌های این صنف دانست و گفت: مشکلات مالیاتی صنف ما نسبت به ۶ سال قبل هیچ تغییری نکرده و هنوز هم کماکان به همان شکل است. من نمی‌گویم در این زمینه اصلاً اتفاق مثبتی نیفتاده ولی معتقدم که ناهماهنگی در نهادهای مختلف و جزیره‌ای عمل کردن برخی، باعث شده است که هنوز نتیجه مناسب و مشخصی نگرفته باشیم.

الفت نسب در پاسخ به این سؤال که توقع دارد دولت در باقیمانده عمر خود چه کاری برای این حوزه انجام دهد هم گفت: دولت باید بدنه خود را از وضعیت کسب و کارهای آنلاین مطلع کند و حداقل در خود بدنه دولت شاهد به وجود آمدن موازی کاری نباشیم. وی افزود: اگر بخواهیم به مصداق‌های عینی این موازی کاری‌ها اشاره کنم باید بگویم به‌عنوان مثال در وزارت صنعت، معدن و تجارت، دو بخش به حوزه کسب و کارهای آنلاین ورود کرده‌اند، دو شورای مجزا که البته ناهماهنگی زیادی هم با یکدیگر دارند. برای

تأمین زیرساخت برای تولید محتوا

طبق آماری که سازمان توانیر اعلام کرده است در سال جاری هیچ خاموشی در پیک مصرف برق کشور نداشته‌ایم چرا که تنها با هوشمند کردن تعداد محدودی کنتور برق (۴۰۰هزار عدد) تقریباً ۳ هزار مگابایت در میزان مصرف برق صرفه جویی شده که این رقم معادل ۵میلیارد دلار صرفه جویی مالی است

حوزه کسب و کار ما وزارت ارشاد هم یک بخش ایجاد کرده است و شورای عالی فضای مجازی هم موضوع و ایده‌های خاص خود را در این زمینه دارد. وی یادآور شد: مرکز توسعه تجارت الکترونیک هم در قبال کسب و کارهای مجازی کار دیگری انجام می‌دهد و در یک کلام می‌توان گفت که هریک از این نهاده‌ها در پاره‌ای از موارد، با همدیگر تناقض‌های بسیاری دارند. به نظر من تنها کاری که می‌توان انجام داد این است که نهادهای موازی کمرنگ شوند تا متولی دولتی این موضوع پیدا شود و دیگر گرفتار سلیقه‌ها و نگاه‌های مختلف نشویم.

برق نیاز ماینرها

سپهر محمدی رئیس انجمن بلاک چین نیز مهم‌ترین اقدام دولت در زمینه بلاک چین و صنعت ماینینگ را

به رسمیت شناختن این صنعت دانست و گفت: بلاک‌چین فرصت جدیدی در کشور ایجاد کرده است و می‌توان از طریق این صنعت و ماینینگ، فعالیت‌های اقتصادی مناسبی انجام داد. محمدی هرچند به رسمیت شناخته شدن این صنعت را اتفاقی مبارک می‌داند ولی معتقد است این مصوبه دولت به نفع بخش خصوصی نیست و باید در آن تجدیدنظر شود. وی اعتقاد دارد دولت باید در عمر باقیمانده خود، تعرفه برق را برای فعالان بخش خصوصی ماینینگ رقابتی کند.

رئیس انجمن بلاک‌چین همچنین گفت: انتظار داریم که برق مورد نیاز ماینرها در بورس ارائه شود

بهداشت و نظافت مراکز درمانی

مهدی روحانی‌نژاد رئیس انجمن اشیاء اینترنت اقدام مهم‌ترین اقدام عملیاتی دولت در زمینه اینترنت اشیاء (IoT) را

کنتور برق دانست.

وی دراین باره به «ایران» گفت: طبق آماری که سازمان توانیر اعلام کرده است در سال جاری هیچ خاموشی در پیک مصرف برق کشور نداشته‌ایم چرا که تنها با هوشمند کردن تعداد محدودی کنتور برق (۴۰۰ هزار عدد) تقریباً ۳ هزار مگابایت در میزان مصرف برق صرفه جویی شده که این رقم معادل ۵میلیارد دلار صرفه‌جویی مالی است.

روحانی‌نژاد با بیان اینکه این، نمونه کوچکی از بحث اجرای اینترنت اشیاء در کشور است که زمینه ساز صرفه‌جویی شده، افزود: این موضوع نشان می‌دهد که اگر دولت در زمینه کنتور هوشمند در سطح ملی هزینه کند شاهد صرفه‌جویی و بهره‌وری بسیار بالاتری خواهیم بود.

وی اقدام مثبت دیگر دولت در معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری را ایجاد کارگروهی برای حمایت مالی از اینترنت اشیاء حوزه دانش بنیان در ستاد اقتصاد دیجیتال دانست و گفت: این کارگروه منابع خوب مالی را نیز به این بخش ارائه می‌دهد چرا که شرکت‌های دانش بنیان برای عرضه محصولات بر پایه اینترنت اشیاء نیاز به منابع مالی دارند که معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، این موضوع را بدرستی درک کرده و اکنون در حال اجراست.

رئیس انجمن اینترنت اشیاء درباره اقدام‌هایی که دولت باید در عمر باقیمانده خود انجام دهد نیز گفت: دولت باید بحث هوشمندسازی کنتورهای گاز را به اتمام برساند. با اینکه دولت در این زمینه

اینترن ت اشیاء ، کلید مدیریت مصرف

اقدام‌های خوبی انجام داده بود ولی متأسفانه این کار متوقف شد. وی ادامه داد: متأسفانه بعضی اوقات تا زمانی که اتفاق بدی نیفتد مسئولان به فکر انجام یک کار یا ادامه آن نمی‌افتند. باید به این موضوع توجه داشته باشید که اگر نگاه کشور در زمان‌های پیک مصرف برق با خاموشی روبه‌رو نشد به این دلیل بود که خاموشی‌های سال قبل جدی گرفته شد و هوشمندسازی کنتور برق در اولویت قرار گرفت.

روحانی‌نژاد افزود: به نظرم دولت این بار نباید منتظر قطع گاز باشد بعد به فکر هوشمندسازی کنتورهای گاز بیفتد. اگر این فناوری جدی گرفته شود هرگز با مشکلی مواجه نمی‌شویم و از سوی دیگر شاهد صرفه جویی‌های مالی نیز خواهیم بود.

وی همچنین یادآور شد: با هوشمندسازی کنتورهای گاز، میزان اتلاف گاز با سرعت این منبع انرژی براضی مشخص می‌شود و می‌توان در مصرف آن صرفه‌جویی کرد. به بیان دیگر اگر بتوانیم در زمان‌های پیک، میزان مصرف برق و گاز را مدیریت کنیم دیگر لازم نیست تولید زیادی داشته باشیم که مجبور شویم آن را اتلاف

روانی‌نژاد با اشاره به اینکه دولت در زمینه کشاورزی نیز اینترنت اشیاء را به‌صورت پایلوت اجرا کرده اما ادامه نداده است، گفت: دولت می‌تواند در بخش کشاورزی با هوشمندسازی و استفاده از اینترنت اشیاء، هم کاهش تلفات محصولات را رقم بزند وهم درآمذایی در این زمینه را افزایش دهد. وی ادامه داد: از سوی دیگر می‌توان با آبیاری هوشمند، آب را درست و بهینه مصرف کرد بنابراین دولت باید علاوه بر اطلاع‌رسانی به کشاورزان در این زمینه و ترویج این تکنولوژی، در این زمینه از کشاورزان حمایت مالی کند. درست مانند زمانی که در آبیاری قطره‌ای و کشاورزی هوشمند به کشاورزان کمک کرد.

بهداشت و نظافت مراکز درمانی

تأمین زیر ساخت برای تولید محتوا

محسن مروچی، فعال حوزه محتوای کودک هم اختصاص تسهیلات و سرمایه در گردش را به‌عنوان یکی از اقدامات خوب دولت عنوان کرد و یادآور شد که اختصاص این تسهیلات از سوی معاونت علمی ریاست جمهوری انجام شده و این تسهیلات و سرمایه در گردش از طریق پست بانک به حوزه تبلت کودک ارائه شده

است. مروچی اعطای تسهیلات از منابع توسعه ملی را نیز بخشی دیگر از تلاش‌های خوب دولت دانست هرچند در زمینه عملکرد، انتقاداتی را نیز به دولت وارد می‌داند. وی برخی از عملکردهای دولت را هم تا حدودی ناقص دانست و گفت: به‌عنوان مثال وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، واحدی به‌نام مدیریت حوزه کودک ایجاد کرد که ما منتظر اتفاقات بزرگی در این واحد بودیم ولی بعد دیدیم که همه کارها تنها به برگزاری چندین جلسه یا برگزاری جشنواره‌هایی محدود شد که به‌نظر من اصلاً کافی نیست.

این فعال حوزه کودک مدعی است که اپراتورهای تلفن همراه با حمایت دولت می‌توانند نقش بسیار مهمی در این حوزه ایفا کنند.

وی در این باره گفت: اپراتورها در دنیا در حال حرکت به سمت محتوا و سرویس و خدمات هستند که البته در ایران هم باید همین اتفاق بیفتد و سیاست‌های حمایتی از حوزه کودک وجود داشته باشد. از نگاه وی اپراتورها باید در حوزه محتوای کودک هم سرمایه‌گذاری داشته باشند همان طور که در دنیا با ساخت فیلم و سریال، با حوزه کودک درگیر شده‌اند، در ایران هم می‌توان چنین گگاهی داشت.

وی افزود: به‌نظر من در حوزه کودک دولت باید چند چیز برنامه‌ریزی داشته باشد که مهم‌ترین آن، تولید محتوای فاخر است و البته اپراتورها می‌توانند در آن نقش آفرینی کنند. از نگاه وی، تأمین زیرساخت‌ها هم از اهمیت ویژه‌ی برخوردار است که البته تاکنون معاونت علمی ریاست جمهوری تا حد زیادی این زیرساخت را فراهم کرده ولی به‌نظر من باید بیشتر شود.

مروچی همچنین خواستار تعامل بیشتر وزارت ارتباطات با فعالان این حوزه شد و گفت: به برنامه‌ها و دستورالعمل‌هایی را که وزارت ارتباطات از ما خواست آماده کردیم و در اختیارشان قرار دادیم و حتی پیشنهادهایی به سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی ارائه دادیم تا تصویب شود و شاهد سیاست‌های حمایتی اپراتورها در حوزه محصولات کودک باشیم ولی اتفاق ویژه‌ای نیفتاد. وی ادامه داد: بحث بازار و فرهنگسازی یعنی بزرگ کردن بازار هم موضوع مهمی است که باید به آن توجه شود. به بیان دیگر والدین را به این نتیجه رساند که ابزارهای کودک ازجمله سیم‌کارت، تبلت، محتوا و... خاص است. درواقع باید با فرهنگسازی، بازار را بزرگ کرد تا تعداد مشتری‌ها هم زیاد شود و خانواده‌ها به این نتیجه برسند که این نوع محصولات هم وجود دارد. مشکل اینجااست که هنوز بسیاری نمی‌دانند تبلت کودک وجود دارد و خانواده‌ها در زمان خرید چنین محصولاتی، فقط به برند آن توجه می‌کند.

این فعال حوزه کودک ادامه داد: ما معتقدیم که این بازار به‌صورت بالقوه بزرگ است ولی بالفعل آن کوچک است و باید دولت در تولید محصولات سخت افزاری، نرم افزاری و همچنین بحث سرمایه در گردش که از معضلات اصلی تولید است به این صنف کمک کند چرا که فعالان حوزه کودک گرفتاری عظیمی در زمینه تولیدات خود دارند.

بهداشت و نظافت مراکز درمانی

مهدی عبادی دبیر انجمن فین‌تک ایران هم مصوبه هیأت وزیران در خصوص رمارزها را که اخیراً تصویب شد گام مثبت و تصمیم شاخص دولت در حوزه کاری خود می‌داند و البته معتقد است کاستی‌هایی در این زمینه وجود دارد. از نگاه وی طبق این مصوبه، ماینینگ به رسمیت شناخته شده و دارای مجوز است اما خرید و فروش آن مجاز نیست که این مصداق عینی تناقض محسوب می‌شود. وی یادآور شد: به این ترتیب معلوم نیست از نگاه دولت، رمزارز که ماینینگ می‌شود باید چه اتفاقی برایش بیفتد.

عبادی، تغییر نگاه به حوزه فین‌تک را نیز بسیار مثبت دانست و گفت: اگر بخواهیم به اتفاق خوبی که در دولت تدبیر و امید رخ داده اشاره کنیم باید گفت که پرداخت یارانه‌ها بهترین نمونه هستند. به‌گفته وی، اتفاقی که در حوزه پرداخت یارانه‌ها (درگاه پرداخت اینترنتی) رخ داده به فعالان حوزه فین‌تک کمک شایان توجهی می‌کند. وی البته یادآور شد: با اینکه چارچوب‌های قانونی پرداخت یارانه‌ها مشخص شده ولی اجرای این چارچوب‌ها آتقدّر با کندی مواجه است که عملاً آن آثاری را که می‌توانست در کوتاه مدت به وجود بیاورد از بین می‌برد.

دبیر انجمن فین‌تک ایران افزود: همین که نگاه وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت ارتباطات بانک مرکزی و... به این حوزه تغییر کرده، بسیار اثرگذار است. وی یادآور شد: در دولت‌های یاد‌دهم و دوازدهم، به فعالان ارزی نگاه ویژه‌ای شده و به هرحال اتفاقی که درمورد پرداخت یارانه‌ها افتاده، قابل تقدیر است.

از نگاه وی به هر حال این تغییر نگاه به حوزه فین‌تک‌ها، فضا را مقداری باز کرده و طبیعتاً دولت بخصوص وزارت صنعت، معدن، تجارت و همچنین وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در این تغییر رویکرد، نقشی ویژه و کلیدی داشته‌اند اما وی باز هم بر موضوع تعلل تأکید کرد و یادآور شد: مشکل اینجااست که تعلل آتقدّر زیاد بوده که گاه می‌تواند آثار مثبت این تغییر نگاه را از بین ببرد.

عبادی در پاسخ به این سؤال که انتظار دارد در عمر باقیمانده دولت چه اتفاقی در حوزه فین‌تک‌ها بیفتد هم گفت: بزرگترین چالش حوزه ما کماکان چالش قانونگذاری است. دبیر انجمن فین‌تک ایران افزود: این حوزه در همه ابعادش از جمله پرداخت‌های الکترونیکی، کردیت کارت، حوزه کیف پول و... بشدت دارای خلأ قانونی، عملاً ممنوع می‌شود که برای فعالان این عرصه دردسر ساز شده است. وی یادآور شد: البته باید گفت که این خلأ قانونی در همه کشورها معمولاً برای کار آفرین‌هایک فرصت محسوب می‌شود ولی در ایران از آن‌جاکه نهادهای ناظر با موارد مختلف، بسیار سلیقه‌ای برخورد می‌کنند. کار آفرینان ما هم با چالش‌های بیشتری مواجه می‌شوند که این، پذیرفتنی نیست. عبادی افزود: در کشورها ی دیگر حتی وقتی که برای یک موضوع، هیچ قانون ویژه‌ای وجود ندارد شما می‌توانید تا زمانی که قانون آن مشخص شود، براحتی در حوزه مورد نظرتان فعالیت داشته باشید. به گفته عبادی، هرچند در قوانین ما هم همینطور پیش‌بینی شده‌اما متأسفانه به دلیل رفتار سلیقه‌ای نهادهای ناظر، در حال حاضر بیشتر مشکلات ما از آنجا ناشی می‌شود که فعالیت در حوزه‌های دارای خلأ قانونی، عملاً ممنوع می‌شود. وی طبیعتاً کاری که دولت باید در مدت باقیمانده عمر خود انجام دهد قانونگذاری در این زمینه و حل‌کردن این خلأهای قانونی است تا کسب و کارها شکل بگیرند و فین‌تک‌ها بتوانند راحت‌تر از پس مشکلات خود بر بیایند.